

Aanvullende gegevens

Inv. nr. 171
Dorp Bleskensgraaf (buurtschap Hofwegen)
Gemeente Graafstroom
Eigenaar SIMAV (sinds 2008)
Type wipwatermolen
Functie het bemalen van de polder Zuidzijde Hofwegen en Ruybroek
Bouwjaar onbekend
Opvoerhoogte bij zomerpeil 1,00 m
bij winterpeil 1,20 m
Vlucht 27,20 m
Wiekvorm systeem Fauël (sinds 1958)
Bovenas Penn & Bauduin, Dordrecht nr. 343 (1870)
Roeden binnenroede: Gebrs. B. Pot, Kinderdijk, nr. 1805 (1898)
buitenroede: Gebrs. B. Pot, Kinderdijk, nr. 1806 (1898)
Vijzel staal diameter 1,60 m

Historische en technische bijzonderheden

Ter plaatse stond al in 1513 een molen die in juli van dat jaar door plunderende Gelderse soldaten in brand werd gestoken. Kort daarna begon de herbouw. Op 29 Januari 1514 bleek de polder al over een nieuwe molen te beschikken.

Om bij lagere windsnelheden een groter rendement te verkrijgen, besloot het Polderbestuur aan het einde van de 19de eeuw de vlucht, die tot dan toe 24,27 m bedroeg, te vergroten. Hiervoor moest de molen omhoog worden gevizeld. Op 12 juli 1898 vond de aanbesteding van dit karwei plaats.

Het werk werd gegund aan de laagste inschrijvers, namelijk de aannemers A.S. Maat en H. Pellikaan uit Gorinchem, doe voor f 2.050, -- hadden ingeschreven. Zij traden op als Hoofdaannemers, terwijl de beide Gorkumse aannemers H. de Kriek (metselaar) en B. Pellikaan (timmerman) als onderaannemers delen van het werk verrichtten.

Bestek

De in het bestek omschreven werkzaamheden omvatten hoofdzakelijk:

- het uitnemen van de bestaande tegels in de woonkamer om deze later weer terug te leggen, dit ter voorkoming van beschadigingen;
- het uitnemen van de binnenbetimmering, kasten en slaappleatsen, om deze later te kunnen hergebruiken;
- opvizelen van de molen;
- het oude metselwerk afbreken en vervangen door nieuw metselwerk;
- het opmetselen van de keldermuren;
- het aanbrengen van vier nieuwe muurplaten en een zolder;
- het aanscherpen van de trapbomen en vervangen van de hangbomen en
- het ophekken van de nieuwe roeden.

Aanschaf nieuwe roede

De aanschaf van nieuwe roeden en enkele kleinigheden gebeurde, buiten het bestek om, door het polderbestuur.

Opmerkelijk is dat de bij de Gebrs. B. Pot in Kinderdijk gekochte roeden van verschillende lengte zijn. De binnenroede heeft een lengte van 27,20 m en kostte f 548, --, terwijl de buitenroede 30 cm korter is en kennelijk daarom voor f 530, -- werd geleverd. Samen met veel bijwerk, zoals het maken van een nieuw spilkalf en 9,5 m extra metselwerk, kwam het uiteindelijke bedrag dat het polderbestuur schuldig was aan de hoofdaannemers op f 2.247,60.

Om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, was het bestuur bij Willem van Harten uit Brandwijk een geldlening van f 3.000, -- aangegaan tegen een rente van 3½%.

Rekeningen

Uit de rekeningen blijkt ook dat architect A. van der Haven het bestek en de begroting voor de polder maakte, en J. van Bergeijk uit Bleskensgraaf als dagelijks opzichter optrad.

In 1958 werd besloten het scheprad van de molen te vervangen door een vijzel, die zowel op windkracht als met behulp van een elektromotor zou kunnen functioneren.

Een en ander werd uitgevoerd door de N.V. Machinefabriek Spaans te Hoofddorp voor een totaalbedrag van f 26.050, --. Deze kosten werden voor een belangrijk deel gesubsidieerd in het kader van de wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstijd (B.W.O.).

De officiële ingebruikstelling van de molen na de vervijzeling en het aanbrengen van het wieksysteem Fauël vond plaats op 16 december.

VERSIERINGEN EN INSCRIPTIES

Eenvoudige makelaar met vaantje.

Overgenomen uit het boek: "Van maalwerktuigen tot cultuurmonumenten" van de Stichting Publikaties Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.